

Kaiškal LIETUVIAMS

1950 m.

gegužės (May) mėn.

Vol. 1 No. 4

JOS AŠARA

nukrito prieš kelis šimtus metų Šiluvoje, nes “ten, kur pirmiau buvo garbinamas jos Sūnus, dabar ganėsi gyvuliai”. Dar gailesnė ašara jai turi dabar nukristi, nes ne vienoj vietoj, o daugely, kur dar taip nesenai buvo garbinamas jos Sūnus, kur gegužės vakarais “Marija, Marija” skambėdavo, dabar yra pramogų salės ir javų sandėliai. Lietuvi, ir Tau prie fabriko mašinų užesio prisiminus tas šventas gegužės vakarų idilijas, gal būt, skaudi ašara nukris. Tu jautiesi toks vargšas, visų atstumtas, pažemintas. Manai, kad ir Tavo ašaros nė vieno nesugraudins. Bet atsimink, kad Lietuva yra Marijos žemė. Tavo ašaros ją sugraudins. Jeigu ir manytum, kad Tavo ašaros bus be reikšmės, Marijos ašaros tikrai turės didelę reikšmę ir vertę. Kaip toje apleistoje ganykloje iškilo graži, didinga Šiluvos bažnyčia, taip iš griuvėsių atsikels galinga mūsų šventoji Lietuva!

EDUARDAS KRASAUSKAS 1948

TREMTINIO LAIŠKAS MOTINAI

Brangioji Mama,

Parėjau namo. Pavargęs, išsisėmęs. Klaidžiojęs žvilgsnis slankioja po kambario sienas, nejučiomis ieškodamas poilsio vietos, tai yra Tavo paveikslo, Mama. Sėdžiu, akis išmeigęs į Tavo paveikslą. Aplinka pranyksta. Paskęstu praeityje. Motin, Tu esi mano gyvenimo šviesioji žvaigždė, mano gražioji laimė.

Ne tik iš paveikslo Tavo klausiančios akys žvelgia į mane. Tavo meile kupinas žvilgsnis persekioja kiekvieną mano žingsnį. Kiek kartų ta šventoji mintis apie Tave mane nupuolusį pakėlė, svyruojantį sustiprino, klystantį į tikrąjį kelią grąžino...

Motin, prieš Tave esu bejėgis. Tu turi raktą į mano širdį. Tu įeini į ją, kada Tau patinka. Net tada, kai jos durys visiems aklina užtrenktos. Tu prisilyti savo kieta, nuo darbo surambėjusia ranka mano degančių širdies žaizdų. Jos nustoja degusios... Tada užmirštu gyvenimo kartumą. Atsiranda jėgų vėl dirbti, kovoti, aukotis. Tavo prisiminimas man duoda gyvenimo kryptį, lyg ta aušrinė jūreiviui. Tavo paveikslo kilnūs bruožai nustato mano idealų gaires.

Tu esi mano giedrasis džiaugsmas ir mano tikroji laimė. Motin, aš turiu pinigų, Tavo vaikas nejaučia alkio. Bet... argi už auksą galima laimę įsigyti, ar galima už pinigus nusipirkti meilę?... Kaip maža yra žmonių, kurie mane, o ne mano sugėbėjimus mylėtų. Koks laimingas būčiau, jei dar kartą galėčiau prisiglausti prie Tavo kelių, užmiršti, kas esu ir ką galiu ir jaustis vien tik Tavo kūdikiu. Kaip norėčiau Tavo mylinčios širdies plakimo visa savo alkana siela klausytis!...

Tu apsupi mane, Motin, švelniu praeities prisiminimų apsiaustu, kuriame tiek daug praeities laimingų valandų jausta. Tavo, Motin, paveikslas yra brangiausias mano širdies turtas. Jo nepajėgs išplėsti pilna paveldo ranka, jo neaptemdys žiauraus gyvenimo rūkai, jis neišblės gyvenimo laimės

ir džiaugsmo saulės spinduliuose.

Nežinau, ar Tu, Brangioji, tikėsi, kad savo ateities planus ir svajones matau Tavo bruožų linijose. Aukščiausiasis motiną su kūdikiu taip glaudžiai surišo, kad visuose žmogaus siekiuose ir troškimuose motina atsispindi. Tu davei man kūną, mano gyslose teka Tavo kraujas. Bet negaliu aš taip pat nė kitaip jausti ir galvoti, kitaip svajoti ir mylėti, negu Tu. Mano skonį, mano pasirinkimą nulemi Tu, Motin. Kartais tuo ir nusivilti tenka. Jei aš kartais tiesiu ranką ar širdį prie tos moters, kurioje žiūriu Tavo bruožus, sustingsta mano rankos, karčiai nusivilia širdis—joje randu tik Tavo bruožų negyvą panašumą, be širdies, be Tavo meilės, be Tavo dvasios. Jei kartais palinkstu prie kokios nors moters visa savo būtimi, po kiek laiko palieku ją ir einu toliau, ieškodamas ir svajodamas—joje neradau Tavęs...

Kodėl aš apie save, tremtinį, rašau ir užmirštu Tave, tremtinio Motiną? Užmirštu Tavo vargus ir Tavo skausmą?... Užmirštu? Ne, Motin. Tave užmiršti! Visos mano pastangos, visos mano jėgos yra skirtos Tau. Tave bent kartą išvysti laisvoj Tėvynėj, ar... prie Tavo kapo prisiglaudus, išverkti visą savo širdies kartumą, kurs iš metų į metus be Tavęs jon rinkos, prie Tavo kapo sulenkti kelius padėkos mal-dai... Motin, Tu esi stipresnė, patvaresnė, negu aš. Tavo krūtinėje šviesiau liepsnoja tikėjimo ugnis, kuri Tau duoda jėgų ir tamsiausioj nevilties bei skausmo valandoj nepalūžti po sunkia gyvenimo našta, išverti siaubingoje naktyje. Motin, melsk Aukščiausiąjį, kad Jis išsklaidytų mano širdį supančius dūmus. Tegul joje rusenanti tikėjimo kibirkštėlė įsiliepsnoja; ji bus man, šalia Tavo paveikslo, atrama ir kelrodis pasaulio vingiuose. Prašyk Aukščiausiąjį, kad Tavo paveikslo bruožai neišnyktų man dangoraižių fone, bet spaustų vis giliau ir giliau į širdį.

Tavęs išsiūlgęs ir Tavimi gyvenąs.

Tavo sūnus Vytas.

DIEVO PLANAI MOTERYSTĖJE

III

Europa kalba

Svetimame krašte atsidūrusi jauna motina rašo: “Šią naktį sapnavau, kad aš greit pagimdysianti kūdikį. Tokius sapnus aš sapnuoju gana dažnai, o nubudusi jaučiu vaiko ilgesį. Ypač ilgiuosi mergaitės. Tas mano troškimas yra toks galingas, kad aš jį nugaliu, tik visas savo valios jėgas sutelkusi. Bet mano prigimtis yra stipresnė už protą. Esu jauna, ir sveika, ir stipri. Mano kūnas alksta motinystės. Obelys, kriausės stovi dabar, prisidengusios žiedų milijonais. Krautuvių languose jau galima rasti pirmąsias vyšnių uogas... Aš žinau, šiuo metu negaliu turėti daugiau kūdikių, nes neturėčiau ko duoti valgyti. Bet vis tiek aš jų labai, labai ilgiuosi...”

“Ak, tu mano dukrele... mano mažyte, mieloji mano!... Tu gyveni mano širdyje. Tu, lyg tas šviesus saulutės spindulėlis, veržiesi iš nebuities tamsumų. Tu nori įsijungti į meilės ir gyvenimo giesmę, kurią dabar gieda visa gamta... Tačiau niekada, niekada aš negalėsiu pažvelgti į tavo akutes...”

“Matau vaikučius, einančius mokyklon. Seku juos savo akimis... Negaliu atitraukti žvilgsnio nuo jų, ypač tų mažyčių mergaičių su knygų veršnikėmis ant pečių ir su baltomis priejuostelėmis... Jų tarpe ieškau savosios... Mano veidą užlieja ilgesio ašaros, bemąstant apie mano jaunąsias dienas, skriejančias į nebeatšaukiamas tolumas...” (Rachmanova: “Pieno parдавėja”)

Amerika pritaria

Kita, amerikietė motina, rašo: “Per 30 laimingų moterystės metų pagimdžiau 16 vaikų. Ši metą Tamukas, mano jauniausias, pabučiavo mane ir susijaudinęs išbėgo pirmą kartą mokyklon. Stovėjau prie lan-

go ir verkiau. Ištekėjau, eidama aštuonioliktus metus. Per 29 metus vis turėjome mažytį savo namuose. Dabar mano paskutinis išėjo, ir aš pasilikau viena. Mano namai, net visas gyvenimas pasidarė tuščias! Būčiau viską atidavusi, kad tik galėčiau turėti vieną, dar vieną vaikutį!”

Kūrėjas kaltas

Va, mielas Kazy, ką jaučia, ko geidžia normali, moderniojo gyvenimo savylos neapgadinta moteris. Tai tik du pavyzdėliai iš tūkstančių ir tūkstančių. Jie parodo, ko ilgisi tikroji meilė. Taip jaučia ne vien moteris, bet ir normalūs vyrai, nors jų troškimas kūdikio gal nėra toks galingas, kaip moters. Kitaip negali būti. “Meilė” — rašo vienas prancūzų rašytojas — “yra gyvenimo veržimasis nešti vaisių”. Dievas yra meilė. Todėl jis yra vaisingas. Prisimink, ką rašiau antrame laiške apie Švenčiausios Trejybės gyvenimą ir apie žmogaus bei pasaulio sukūrimą. Nestebėtina, kad Dievo paveikslas—žmogus trokšta būti vaisingas. Tas troškimas jam įdiegtas paties gyvybės Šaltinio. Jis yra gražiausia Kūrėjo dovana žmogui. Tiktai nenormalūs žmonės nejaučia troškimo mylėti ir daugintis. Tiktai išsigimėliai gali neapkęsti vaikų. Tikra meilė trokšte trokšta pražydyti gyvybės stebuklu.

Moterystės tikslas

Dievas žinojo atsirasant žmoniją, kurie suabejos gimdymo šventumu, kurie gyvybės kibirkštėlės įžiebimo veiksmą priskirs velnio išradimui. Ir tartum norėdamas užbėgti už akių ir pašalinti bet kuriuos galimus abejojimus, Viešpats davė žmogui ne tik stiprų troškimą daugintis, bet aiškų įsakymą: “Aukite ir dauginkitės ir pripildykite žemę” (Pradž.1,28). Toks aiškus įsaky-

mas neleidžia abejoti, koks yra lyčių pasiskirstymas žemėje.

Ir Katalikų Bažnyčia iš pat pradžių suprato ir mokė, kad vaikų gimdymas moterystėje yra pirmutinis tikslas. Štai Tau-tų Apaštalo žodžiai: "Vyras teatiduodie moteriai, ką kaltas, taip pat ir moteris vyrui. Moteriškė neturi valios savo kūnui, bet vyras; taip pat ir vyras neturi valios savo kūnui, bet moteriškė. Nesišalinkite viens nuo kito..." (1 Kor.7,2-5).

Ar Tu, Kazy, žinai, kad vestuvių apeigų svarbiausia dalis yra ne kunigo palaiminimas ir net ne pačios Mišios, jei jų metu tuokiamasi, o vaikinio žodis mergaitei ir mergaitės vaikinui, kad juodu ima viens kitą už vyrą ir moterį. Tais žodžiais juodu suteikia viens kitam teises į savo kūnus vaikučių gimdymui. Be tokio sutikimo negalima nei vesti nei ištekti. Ta teisė yra pats moterystės sakramento branduolys. Todėl, jei kas po vestuvių atsisako, be rimtos priežasties, išpildyti tas savo pareigas, tas mirtinai nusideda. Jei moteris atsisako vyrui gimdyti kūdikį, ji sunkiai nusideda. Jei vyras atsisako moteriai suteikti prašomą vaiką, jis irgi sunkiai nusideda.

Sakramentas veikia

Tos didelės teisės ir pareigos yra Dievo duotos Kūrėjo garbei ir pačių žmonių laimei ir, kas dar be galo svarbu, savęs pašventinimui. Šventasis Kardinolas Robertas Belarminas nurodo moterystės didelį panašumą į Švenčiausią Sakramentą. Tu žinai, kad Mišių metu duona ir vynas yra paverčiami Kristaus kūnu ir krauju. Bet ir Mišioms pasibaigus, iki pasilieka sveiki duonos ir vyno pavidalai, pasilieka Kristaus kūnas ir kraujas. Panašiai ir su moteryste: ne tik tą akimirka, kai vaikas su

mergaite stovi prie altoriaus ir paduoda viens kitam rankas, bet ir vėliau, per visą gyvenimą, iki vieno kurio mirties, jų santuoka lieka sakramentas. Tas reiškia, kad vyrui ir moteriai išnaudojant prie altoriaus viens kitam suteiktas teises, sėjant gyvybės sėklą Dievo skirton dirvon, juodu naudojasi moterystės sakramentu, tai yra, daugi-na viens kitame pašvenčiamą malonę (jei tuo metu nėra mirtinoje nuodėmėje). Juo daugiau žmoguje pašvenčiamosios malonės, juo panašesnis jis tampa į Dievą ir todėl Jam malonesnis. Iš to išeina, kad pats lytinis vedusiųjų gyvenimas yra Dievo iškel-tas į sakramento aukštybes, yra priemonė pasišventinti, susidievinėti. Dėl tos pačios priežasties ir nusikaltimai prieš ištikimybę moterystėje, ar nusikaltimai prieš gyvybę, yra kartu nusikaltimai prieš sakramentą.

Matai, Kazy, koks geras, koks dosnus yra Viešpats žmogui! Kaip jis nori palengvinti jam pasiekti amžinąją laimę! Kaip Viešpats nepavydi žmogui meilės, o jos reikalauja ir ją šventina, kaip pats Kūrėjas dalyvauja žmogaus kuriančioje meilėje, jei žmogus jos nesugadina. Tokia gryna, pagal Kūrėjo planus, deganti vedu-siųjų meilė yra neišsemiamas laimės šaltinis. Vaikai tėvams yra neapsakomo džiaugsmo ir paguodos nešėjai. Štai dar keletas liudijimų.

Laimė žydi

"Ar begali būti žemėje didesnė laimė už tą, kurią tu jauti, stovėdama su savo myli-mu vyru prie miegančio kūdikio lopšelio? Ar esi kada nors kamšiusi patalėlius apie savo pačios vaikutį? Jei esi, tai žinai atsakymą. Taip, aš manau, kad yra didelis dalykas būti garsia gražuole, kai visi ta-vimi stebisi, kur tik tu pasisuki. Bet aš

"LAIŠKAI LIETUVIAMS" leidžiami Tėvų Jėzuitų kas mėnesį. Redaguoja T. Juozas Vaišnys, S.J. Redakcijos ir Administracijos adresas: 8101 Champlain Ave., Chicago 19, Illinois, U.S.A.

Metinės prenumeratos kaina 1 doleris, atskiras numeris 10 centų.

"LAIŠKAI LIETUVIAMS" (Letters to Lithuanians) Published monthly by the Jesuit Fathers. Office of Publication R.F.D. 2, Putnam, Conn.

"Application for entry as second class matter is pending".

Subscription \$1.00 yearly.
May, 1950. Vol. 1 No. 4

abejoju, ar ta gražuolės laimė gali nors iš tolo susilyginti su tuo džiaugsmu, kurį tu patiri, kai tavo mažytis spaudžia rankutėmis tavo kaklą ir jo saldžios lūpytės švebeldžiuoja “gela mamytė”. Aš nemanau!”

Kita pora rašo: “Mano vyras ir aš tiesiog iš galvos kraustomės . . . Niekada nebūtume galėję tikėti, kad vaikutis galėtų atnešti tiek daug laimės. . .”

Ir dar viena motina rašo: “Jau penktas vaikutis prisidėjo prie mūsų augančios šeimos (o aš tikiuosi susilaukti bent dvilikos!). Koks stebuklas kitiems keturiems! Koks manęs pačios atjauninimas! Ar tai todėl, kad aš esu pasivedusi Dievo valiai, ar todėl, kad aš taip labai myliu vaikus, bet

aš jaučiu tokią didelę laimę, ramybę, džiaugsmą ir pasitenkinimą, kad sunku ir apsaityti! Tik Dievas gali taip gausiai atlyginti!”

“Užaina mane aplankyti mano draugės. Jos ima mano mažytį į savo rankas . . . Jos sako labai mylinčios vaikutį ir prisimena tas dienas, kai jų pačių vaikai buvo mažyčiai. Aš mielai dalausi su jomis savo džiaugsmu, savo naujuoju stebuklu . . . Bet aš jaučiu, kad jos gauna tik trupinėlius nuo mano gausiai apkrauto stalo. Tas džiaugsmas, kurio jos patiria iš aplankymo savo draugų, iš kortų partijų, banketų . . . yra tik pelai, palyginus su mano laime”.

Kunigas Jonas.

Dangus skelbia Dievo didybę

— Tęskite savo pasakojimą apie žvaigždes, — nekantravo berniukai, — nes jau tuoj nušvis aušra, ir tada nebus taip įdomu.

— Ką padarysi, pasižadėjimą reikia ištesėti, — atsakė kapelionas ir pradėjo kalbėti apie žvaigždes.

— Jūs žinote, — kalbėjo jis, — kad ir saulė yra žvaigždė. Be jos dar šviečia begalinė daugybė kitų žvaigždžių, kurių didumas yra labai įvairus. Gryna akimi astronomai jų priskaičiavo apie 6000, bet iš tikro jų apskaičiavimu yra apie 30 milijardų žvaigždžių. Kai kurios jų yra tūkstančius kartų didesnės už mūsų saulę ir skrieja per erdvę dideliu greičiu. Kai kurios jų yra taip toli nuo mūsų, kad tas nuotolis mums galvas apsuka. Artimiausia mums žvaigždė, mokslininkų pavadinta Alfa Centauri, yra 41 bilijoną km. nuo mūsų. Lėktuvas, nudūžgiąs per valandą 300 km., ją pasiektų tik po 15 milijonų metų. Bet žvaigždėms šis matavimo būdas netinka. Jų nuotoliams matuoti astronomai vartoja šviesmetį, t.y. 300.000 km. į sekundę, kurį padaro šviesos spindulys. Metai turi virš 30 milijonų sekundžių. Padauginkim šį skaičių

iš 300.000 ir gausim tą nuotolį, kurį nukeliauja šviesos spindulys per metus: maždaug pusdešimto bilijono km. Tokiu greičiu pas savo Alfą būtume už keturių metų ir keturių mėnesių. Prie Sirijaus “Didžiąjame Šunyje” privažiuotume po aštuonių su viršum metų, o pasiekti “Erelio” žvaigždę Alta ir reiktų virš penkiolikos metų. Bet tai yra tik menkniekis, dar didesnių nuotolių pamatysime. Pavyzdžiui, “Didžiojo Lokio” septynias žvaigždes nuo mūsų skiria šie šviesos skaičiai: 59, 72, 86, 80, 62, 74 ir 204.

Visa tai jums atrodo begalybė ir jūs klausote nekvėpuodami. Bet tai tik prajovų pradžia. Vien tik Paukščių Kelias turi tūkstančius milijonų žvaigždžių, kurios vidutiniškai viena nuo kitos atsitolinusios per 5-10 šviesos metų. Daugelis jų yra dvigubų, trigubų . . . iki šešiagubų žvaigždžių, t.y. viena žvaigždė keliauja apie kitą, ta apie trečią ir t.t.

Amžinoj tyloj ir nesikeičiančioj ramybėj šviečia dangaus žvaigždės mėlynuose skliaustuose. Bet tai tik mūsų akis apgauna. Jau prieš du šimtu metų žymus anglų

astronomas E. Halley įrodė, kad dangus keičiasi, nes žvaigždės neapsakomu greičiu keliauja per erdvę. Mes to nepastebime dėl milžiniško nuotolio pačios erdvės, per kurią šios žvaigždės skrenda, ir dėl atstumo tarp žvaigždžių. Tik gal už kokio šimto tūkstančių metų dangaus paviršius mums atrodys kitoks. Žvaigždžių skridimas per erdvę yra įrodyta, fotografuojant įvairiais laiko tarpais tą pačią dangaus dalį ir leidžiant šviesos spindulį per spektrą, t.y. suskaidant jį į septynias pagrindines spalvas.

Gal jums įdomu žinoti, kiek žvaigždės nuskrenda? Mums jau pažįstamas Sirijus į sekundę nuskrenda apie 16 km. Bet tai labai lėta žvaigždė, yra tokių, kurios nušvilpia nuo 500 iki 1000 km. per sekundę.

Jaunimas mėgsta keliauti, nerimsta, kai reikia būti vienoje vietoje. Nenusiminkite, jūs kasdien keliaujate ir kasdien atliekate ilgesnę kelionę, negu iš Amerikos į Europą. Žemė su saule drauge keliauja į begalines erdves po 20 km. į sekundę, t.y. 730 milijonų km. į metus. Drauge su milijonais dangaus kūnų skriejam per erdvę pirmyn. Kaip laikas negrįžta atgal, taip ir perkeliautos dangaus erdvės; niekuomet neatsirasim toje pačioje vietoje.

Blanksta žmogaus protas, galvojant apie Kūrėjo galybę, kuris vienu žodžiu, vienu savo valios aktu sukūrė tokias erdves ir neišmatuojamus dangaus kūnus. Milijardai dangaus kūnų eina Jo nurodytais keliais. Tik protingasis Dievo kūrinys žmogus išdrįsta nepaklusti savo Viešpačiui ir kelti prieš Jį savo silpną ranką, užuot jį mylėjęs ir garbinęs, stebėdamas Jo pilnus išminties ir galybės darbus.

Dar neišsėmėme Dievo visagalybės, kalbėdami apie dangaus žvaigždes. Kad ir netobuli prietaisai stebėti dangaus kūnams, vis dėlto nuostabiai jie mums atskleidžia šiuos gražiuosius pasaulius. O kas bus, kai po kelių šimtų metų mokslas dar daugiau pažengs ir pasieks mums nesvajotų ir negirdėtų išradimų! J.A.V. Mt. Vilson Hooker teleskopas bus bene didžiausias pasaulyje: jo veidrodžio skersmuo yra virš

pustrečio metro, o sveria jis 4500 kg. Su šiuo milžinišku prietaisu pasisekė nufotografuoti milijonus žvaigždynų. Apskaičiuota, kad jie nuo mūsų yra nuo 10 milijonų iki 170 milijonų šviesmečių. Jie skrieja pirmyn begaliniu greičiu — iki 35000 km. į sekundę. Milijonai metų pralinks ir jiems vietos užteks, o jų kelias nesisibaigs, iki Aukščiausiojo ranka juos sustabdys. Skersmeniui nuo vieno visatos krašto iki kito mokslininkai duoda apie 400 milijonų šviesmečių. Gal jums atrodo, kad toks nuotolis pasiekia Dievo visagalybės ribas? Ne, tai tik šešėlis, tai tik Jo begalybės pėdsakas. Čia ir žmogaus protas gali išmatuoti, o Dievo galybę, išmintį ir meilę tik Jo paties protas gali suprasti.

Visa tai Amžinoji Išmintis ir Meilė sukūrė žmogui. Dievas nori, kad stebėdami mus tiesiog apkvaišinančias dangaus grožybes ir didybę, garbintume Jo visagalybę ir gerumą, nes iš mūsų meilės visa tai Jis padarė. Nusilenkdami Kūrėjui, pripažinkime savo menkumą ir ieškokime tik Jo vieno garbės. Po tylinčios nakties dangumi sudūžta į skeveldras žmogiška puikybė. Štai esame pilni pagarbos ir stebim Dievo didybę. Nutilote, pasidarėte lyg nebyliai prieš Dievo garbę skelbiantį dangų. Kartokime su poetu:

Liepsnodamos žvaigždės tai šen tai ten keliauja, ir mėnulis remiasi ant sidabrinio debesėlio.

Kada mus, gerasis Viešpatie, pasišauksi pas save, kad garbintumėm Tave, kaip šios tylios naktys.

Visi apsidžiaugė tokiu Dievo galybių paskelbimu. Netrukus jie sveikino raudonskruosčių debesėlių apsuptą saulutę, pasipuošusią auksinėmis spalvomis. Bent valandėlei šios jaunos širdys buvo toli nuo žemės ir jos vargų. Pamatė, kad kartais yra gera pakilti nuo šios ašarų pakalnės į mėlynas dangaus aukštybes ir verta savo gyvenimą padaryti tyrą, kaip tos nuostabios žvaigždės ir liepsnojantį Dievo meile, kaip skaisčioji saulutė.

J. Sukackas, S.J.

AR BUČIUOTIS YRA NUODĖMĖ?

Kartą jaunimo rekolekcijų metu kalbėjau apie santykius tarp berniukų ir mergaičių. Sakiau, kad glamonėtis ir bučiuotis, dar neesant susižadėjus, dažnai yra nuodėmė. Šis pasakymas sujudino visus, lyg širšes. Po konferencijos tuoj gavau keletą laiškų. Viename iš jų buvo rašoma:

“Didžiai Gerbiamas Kunige,

Klausydama Jūsų konferencijos, padariau išvadą, kad jeigu yra nuodėmė bučiuotis ir glamonėtis su priešingos lyties asmeniu, dar neesant susižadėjus, tai, be abejo, turėtų būti nuodėmė ir mintimis tai daryti. Bet nejaugi, Kunige, Dievas uždraustų mergaitei skrajoti su savo fantazijos sukurtu princu svajonių pasaulyje, just jo karštą pabučiavimą bei glamonėjimą? Aišku, aš nekalbu apie neskaisčias mintis ir jausmus — Dieve gink — priešingai, tas išsvajotas “riteris” mergaitės fantazijoje dažniausiai būna nepaprasto kilnumo ir nežemiškų ypatybių įkūnijimas. Atleiskite už tokį atvirą pasisakymą, bet jeigu tas yra nuodėmė, jeigu yra uždrausta svajoti — nėra teisybės! Tad kam pagaliau Dievas mums sukūrė tokią nenuoramą širdį, kuri bent svajonėse apimsta, pailsi . . . Juk, bendrai, mergaitė daugiau gyvena svajonėmis, negu realybe.

Jus gerbianti Violeta

Atsakydamas Tau, brangioji Violeta, įsivaizduoju šimtus jaunuolių, mergaičių ir berniukų, kuriuos panašūs klausimai kankina, kurie svajoja, skraido po pasakiškus pasaulius su savo fantazijos sukurtais “princais” ir “princesėmis”. Ar tai yra negalima, ar tai būtų nuodėmė? Klausiančiu žilgsniu, išplėstomis akimis Tu lauki atsakymo. Koks jis bus? . . . Žiaurus? . . . nemalonus? . . . o gal palankus? . . .

Gali visiškai įsitikinti, kad atsakymas stengsis būti kuo palankiausias. Bet žinai . . . visuomet ir visur yra ribos . . .

— Meilei nėra ribų! — atkirsi.

Taip, tikrai. Bet, tur būt, skaitei pereinuose šio laikraščelio numeriuose, kad kartais meile yra laikoma tai, kas visai nėra meilė. O tada tenka smarkiai apsivilti ir gailėtis . . .

Jaunuoliškos svajonės

Baigei savo laišką šiais žodžiais: “Juk, bendrai, mergaitė daugiau gyvena svajonėmis, negu realybe”. Bet nemanyk, kad tik mergaitė. Brendimo laikotarpy panašiai yra ir su berniukais. Ir jie daugiau ar mažiau palinksta į melancholiją, mėgsta svajoti, kurti pasakiškus pasaulius. Niekas nesakys, kad tos svajonės būtų neskaisčios, nuodėmingos. Svajojama tik apie tai, kas kilnu, gražu, idealu. Nežiūrima žemyn į pilką žemę, bet aukštyn į mėlyną dangų.

Aukštą dangų pamylėjo,
blėivią jo skaistybę;
sau akis susižavėjo
mėlyna gilybe.

Bet nenorėčiau sutikti su Tavim, Violeta, kad tokiose svajonėse širdis nurimsta, pailsi . . . Man atrodo, kad dažniausiai būna priešingai. Taip sako ir Maironis:

Nenurimstanti ieško dvasia
to, kas dora, gražu ir kilnu;
žiba ašaros man akyse,
apsigavusiam mielu sapnu;
bet ant žemės ieškot idealo,
tai vien troškulį kėsti Tantalo.

Gali svajoti apie tą savo “prinčą”, apie tą “riterį”, apie tą kilnų, nepaprastą sutvėrimą (deja, sutvertą tik Tavo fantazijos!), bet kai pabusi iš to sapno, pamatysi, kad šios žemės “princai” ir “riteriai” jokių

būdu neprilygsta tam, kurį buvo sukūrus Tavo laki fantazija. Paskraidžius saulėtose dangaus inėlynėse, nėra per daug malonu nusileisti vėl į šią vargingą, miglotą mūsų žemę.

Tas vaizduotės skrajojimas gali Tave užliūliuoti, nuraminti ir sužavėti tik labai trumpam laikui. Kai atmerksi akis ir vėl susidursi su realybe, ji Tau atrodys dar žiauresnė ir liūdnesnė, negu pirmiau. Tai gi, tos svajonės Tau nieko gero neduos. Tik praleisi veltui daug laiko, tapsi vis labiau apsilėidusi savo pareigose, o jei eini mokytis, tai apie tai pradės garsiai kalbėti ir Tavo pažymiai . . .

Nenuorama širdis

— Bet argi čia mano kaltė,—sakysi,—kam Dievas man davė tokią nenuoramą širdį?

Taip, žmogaus širdis yra tikrai nenuorama. Dėl jos kiekvienas turi tiek kentėti! Bet jeigu Dievas ją davė, tai, matyt, žinojo kam. Atsimeni, kai buvai dar mažesnė, tos savo širdies visai nejautei. Atrodo, kad kitaip ji tada ir plakė. Nė nenuorama nebuvo. Lengva atspėti, koks būtų Tavo atsakymas, jei Maironio žodžiais paklausčiau:

Aš nežinau, brangi sesute,
ar šluostei ašaras varguos,
kada mylėjai vien motutę
ir sargą — angelą danguos.

Aš nežinau, ar ko gailėjos
ramiai tebmieganti širdis,
kada neliūdo, neilgėjos
vienuolė tavo paslaptis.

Ar kiaurą naktį lig aušrinės
akių sumerkti negavai,
kada, prispaudus prie krūtinės,
tiktai kryželį bučiavai?

Kai tavo sąžinė jausminga
kas dieną vystėsi skaisčiau,
ar nebuvai tada laiminga?
Aš nežinau; atspėt bijau . . .

Bet taip greitai prabėgo tos laimingos dienos, šviesios kūdikystės jau nebėr. Dabar jau atėjo kitokios dienos . . .

Kitų dienų kita saulutė
tau sužavėjo akeles,
ir užmiršai dabar, sesute,
linksmąsias savo daineles.

Žemyn nusviro ant krūtinės
galvutė nuo jaunų pečių,
o mintys sunkios, begalinės
iš erdvių slenka paslapčių.

Jų neapveiksi, neužspausi,
gyvatos žengdama taku,
tik valandoj karčioj paklausi:
—Kodėl, Dievuli, taip sunku?

Bet, žinai ką? Aš čia drįstu nesutikti su Maironiu ir Tau noriu pasakyti, kad jeigu tose karčiose valandose turėsi drąsos ir jėgos kreiptis į Dievulį ir Jo paklausti, dėl ko yra taip sunku, tai gausi ir Tave nurauminantį atsakymą. Tada galėsi apveikti ir tas sunkias, begalines mintis. Gal būt, geriau suprasį ir, kam Jis Tau sutvėrė tą nenuoramą širdį. Dievas, tverdamas jau pirmą širdį, turėjo aiškius planus. Jis norėjo, kad to žmogaus širdis būtų nenuorama, kad ji vis ilgėtusi kitos širdies ir nurimtų tik, su ja susijungus. Iš meilės Dievas sutvėrė žmogų, iš meilės tarp vyro ir moters tęsiasi ir toliau Jo tvėrimo darbas. Kad nebūtų tos nenuoramos širdies, nebūtų meilės, nebūtų pasaulyje nė žmogaus.

Nuodėmė ar dorybė?

—Kas ir reikėjo įrodyti! — gal triumfuodama atsakysi. — Vadinasi, meilė yra kilnus dalykas, tas ilgesys ir svajonės taip pat yra visiškai pagal Dievo planus. Taigi, galima ilgėtis kitos lyties asmens, galima apie jį svajoti. O jeigu galima mąstyti, tai galima ir daryti. Užtat bučiuotis ir glamonėtis negali būti nuodėmė, priešingai, tai yra meilės įrodymas, todėl girtinas dalykas, graži dorybė.

Atrodo, kad tai būtų labai logiškas galvojimas ir dar logiškesnės išvados. Bet jei geriau pagalvosi, pamatysi, kad čia logikos labai trūksta. Tu sakai, kad meilė yra šventas dalykas, o bučiavimasis ir glamonėjimas

masis yra meilės įrodymas, todėl ir bučiuotis bei glamonėtis yra šventas dalykas.

Taip, bučiuotis ir glamonėtis gali būti šventas dalykas, bet gali būti ir nuodėmė. Žiūrint, *su kuo, kaip ir kada*. Jei vyras ir žmona mylės, bučiuosis ir glamonės, tai bus geras dalykas. Apie tai jie gali ir mąstyti, nes paprastai, ką galima daryti, apie tai galima ir galvoti. Jei vyras ar žmona mąsto apie tokius dalykus, kurie jiems yra leisti daryti, tai tokios mintys nėra nuodėmingos. Bet jeigu bučiuosis ir glamonės jaunuolis ir jaunuolė, kurie nėra susižadėję ir nėra pasiryžę ateity sukurti šeimą, tai toks jų elgesys gali būti nuodėmingas, nors ne visuomet.

Jei sutikęs kitą arba atsisveikindamas su juo, vietoj paduoti ranką, jį pabučiuosi be jokių blogų minčių, ir tai galėsi daryti net savo tėvų ar kitų žmonių akyvaizdoje, tai toks bučiavimasis nebus nuodėmingas. Bet jeigu kitą bučiuosi ar leisi, kad tave bučiuotų, tik norėdamas jausti ar bent dalinai patenkinti lytinį patraukimą, toks veiksmas bus, be abejo, nuodėmingas.

Kad bučiuotis ir glamonėtis, dar neesant susižadėjus, nėra geras dalykas, Tau yra sunku suprasti tik tada, kai per daug poetiškai ir abstrakčiai galvoji apie meilę. Jei pagalvotum konkrečiau, pamatytum, kad vengti tų bučių yra labai protinga ir visai natūralu. Manau, kad Tu geriau tai suprasi ir įsitikinsi, jei pastatysi porą klausimų. Atsakyk man atvirai, ar tas Tavo išsvajotas „princas“ norėtų Tave vesti, jeigu jau būtum kitų išbučiuota ir išglamonėta? Ar tas „princas“ Tau būtų toks idealus ir mielas, jei žinotum, kad jis jau daugelį kitų mergaičių yra bučiavęs ir glamonėjęs?

Manau, Tu trokšti, kad pirmas jo pabučiavimas ir pirmas apkabinimas bei priglaudimas prie širdies būtų Tau . . .

Platoniška meilė

Iš to, kas buvo pasakyta, jau gali padaryti išvadą, ar galima mylėtis, bučiuotis ir glamonėtis platoniškai, t.y. tik mintimis. Jei galvosi ir gėrėsiesi tokiais dalykais, kuriuos daryti būtų nuodėmė, tai ir tos min-

tys bus nuodėmingos. Bet jeigu svajosi apie tai, kas yra leista, tai nebus jokios nuodėmės.

Tau yra leista, kai ateis laikas, susirasti mylimą „riterį“, apie kurį kalbi savo laiške. Tu galėsi su juo susižadėti, už jo ištekti ir sukurti šeimą. Galėsi glamonėtis, bučiuotis ir kitokiais gražiais būdais rodyti jam meilę. Galėsi tapti motina, turėti vaikučių, kas dar labiau padidins ir stiprins judviejų meilę. Apie visa tai Tu gali svajoti, galvoti, nes tai yra Tavo idealas. O galvoti apie idealus negali būti jokios nuodėmės.

Tokios svajonės nebūtų geros tik tada, jeigu jos Tave per daug suerzintų, stumtų į nuliūdimą, atimtų norą dirbti. Jeigu Tu nori būti rami ir linksma, neleisk laiko veltui, nesvajok per dienų dienas, bet stenkis būti visuomet kuo nors užsiėmusi.

Savo būsimą laimę užtikrinsi ne svajonėmis, bet rimtu pasiruošimu, darbu ir mokslu. Kai prisimeni tą savo būsimą „riterį“, tuoj klausk savęs, kuo jam galėsi suteikti daugiau laimės, ko jis iš Tavęs laukia. O jis, jeigu tikrai bus riteris, o ne vėjavaikis, iš Tavęs laukia tyros širdies ir sugebėjimo būti gera šeimos motina.

Juozas Vaišnys, S. J.

Administracija dėkoja

visiems kokių nors būdu parėmusiems mūsų laikraštuką. Ypatingai esame dėkingi ponui ir poniai Šidlauskams ir panelei N. Kubilinskaitei, Čikagoje. Kilnų darbą atliko N.N., Lawrence, Mass., užsakydamas šimtui tremtinių Vokietijoje „Laiškus Lietuviams“.

Visi platintojai turi teisę kas dešimtą egzempliorių gauti nemokamai.

JIS TAIP MYLĖJO

(tęsinys)

Meilė nebeatskiriama! jungia ir sulieja besimylinčius, kaip du ištirpytu vaško gabalu. Jie tampa vienos minties ir vienos širdies. Jie kalba ta pačia kalba ir gyvena tais pačiais troškimais. Jie drauge melđiasi, drauge darbuojasi, drauge kenčia ir drauge džiaugiasi gyvenimu. Juozo ir Alicijos meilė sužydo tokiu bendru dvasi- niu gyvenimu. Alicija rašo dienoraštyje: “Romėje ėjome išklaudyti Mišių beveik kiekvieną dieną. Šv. Komuniją priimdavo- mės visada drauge. Nuo pirmos vedy- bų dienos drauge kalbėjome maldas ir vi- sados pridėdavome vieną rožančiaus pa- slaptį. Kartais būdavau labai pavargusi po ilgų vakarojimų prie darbo, ir būtų buvę mieliau tą rožančiaus paslaptį išleisti. Jis niekada nesutiko.

Bendra malda labai greitai sujungė jų dvasią. Tarp Juozo ir Alicijos nebeliko jokių paslapčių. “Jis man papasakodavo visus savo abejojimus, troškimus ir paty- rimus; viską, ko jis geidė pasiekti savo gy- venime, darbe, dvasioje. Jis troško, kad viskas mums būtų bendra, ir tol nebuvo pa- tenkintas, kol net mudviejų išpūdziai nebu- vo tie patys. O kad nuodėmių atleidimas išpažintyje jo gyvam tikėjimui buvo dide- lio džiaugsmo šaltinis, tai jis norėjo, kad ir tą džiaugsmą ragautume kartu.” (iš Ali- cijos dienoraščio).

Maldos ir dvasios vienybė vedė juodu ir į darbo vienybę. “Aš noriu darbuotis kar- tu su tavimi. Kai tu esi šalia manęs, man daug sklandžiau eina darbas. Tu mane su- ramini, sutvirtini. Aš nesijaučiu slegiamas to jausmo, kad man nepasiseks. Prie ta- vęs man atrodo viskas lengva. Tu esi mano brangi ramybė.”

Ar reikia dar sakyti, kad tokia moterys- tė buvo tikrai laiminga?

Vyras giria žmoną

— O kokį gerą darbą atliko prelatas Latty, mudu sutuokdamas! Niekados ne-

sitikėjau, kad galėtų būti tokia laimė. Koks džiaugsmas! Koks neapsakomas džiaugsmas tave turėti savo žmona! Ma- tai, man labai reikėjo žmonos, galinčios suprasti mano idealą iki pačių giliausių jo gelmių ir norinčios be rezervų jame daly- vauti. Ir tu, Alicija, ne tik supratai, tu jį dar ir pamilai ir gyveni juo drauge su ma- nimi. Esu tikras, kad ir ateityje tu padėsi man jį įgyvendinti kaskart geriau ir geriau, nežiūrint kokioje formoje Dievas tą idealą mums pristatytų. Pats Dievas turi parink- ti mums tą formą. Bet aš gerai žinau, kad mudviejų meilė visada bus šventų jė- gų šaltinis ir duos drąsos ramiai pasitikti viską, kas tik ateis mūsų keliu.”

Vyras, žmona ir Dievas

“Kur du ar trys bus susirinkę mano var- du, ir aš būsiu jų tarpe”. Tai yra pažadė- jęs Išganytojas. Moterystė yra dviejų “susirinkimas”. Ir jei tie du “susirenka” Dievo vardu, geisdami išpildyti Jo valią, trokšdami Jam patikti: Viešpats turi būti su jais. Ne retai Jis būna labai artimas, kuone apčiuopiamas. Todėl nėra ko stebė- tis, kai Alicijos dienoraštyje randame to- kias eilutes:

— Ilgiau vienas su kitu begyvendami, dažniau ir dažniau mudu sutikdavome vie- nas kitame Dievą. Dabar mudu jautėme, kad didžiausioji Dievo dovana mums buvo mudviejų susijungimas moterystėje. Kuo- ne visada, būdama su Juozu, juste jatau Dievo artumą. Vieną dieną aš jam pasa- kiau, kad po vestuvių jis atrodo labiau pri- klausęs Dievui, negu anksčiau. Ir aš pa- stebėjau jo akyse sušvintant didelio džiaugsmo liepsnelę. Jis atsakė:

— Kaip tik aš toks ir noriu būti su tavi- mi. Kad tu žinotum, kaip labai aš tave gerbiu! Tiek pat kaip ir myliu! Tu esi man paties Dievo pasiuntinė.

Kokia kilni, kokia aukšta vyro pažiūra į moterį! Dievo pasiuntinė! Kiek vyrų taip žiūri į savo žmonas?

Didžiosios pastangos

Matydamas koks geras buvo jiems Viešpats, kokią laimingą sukūrė moterystę, Juozas įtempė visas savo jėgas būti kuo ištikimiausias Dievui ir vesti arčiau prie Jo savo mylimą žmoną.

— Mieloji Alicija, būtų galas mūsų meilei, jei Jo dieviškųjų planų įgyvendinimas nebūtų mūsų pati pirmoji mintis, jei mudu pasisavintume nors vieną minutėlę laiko savo malonumui, kai tos minutėlės reikalaus mano pareigos.

Vestuvių metinėse jis sakė:

— Iš tiesų, pats Dievas sujungė mudu tą dieną. Negalima abejoti! O, ta mudviejų sielų ir gyvenimų vienybė! Vienybė, sudaryta paties Dievo, reiškia, amžina, nekinianti, nepertraukiama, kaskart glaudesnė ir tampresnė, kaskart tobulesnė iki pasiekime tobuliausią susijungimą vienas su kitu Danguje. Du viename! Kaip tai gražu, mielioti! Ir dar gražiau, kai tai yra su tavimi.

“Kaip labai jam rūpėjo mano sielos labas”, — tęsia dienoraštis. Jis norėjo kelti ją arčiau ir arčiau Dievo. “Dievas man patikėjo tavo sielą, aš tai gerai žinau,” — sakydavo. “Jis prikišdavo man stoką tikėjimo, jei aš kada būdavau kiek nepatenkinta ar apsideidusi medžiaginiuose dalykuose.

Mudviejų bendras gyvenimas buvo stiprus ramstis abiem. Atrodė, kad šventųjų bendravimas įgauna ypatingą formą sieloje, sujungtose moterystės sakramentu, kad viskas, ką turi vienas, priklauso ir antram”.

Diplomatas vienuolyne

Kilni Juozo siela nesitenkino žmonos meile. Ir idealią moterį turėdamas, ir joje regėdamas Dievo pasiuntinį, jis ieškojo Dievo ten, kur jis lengviausiai randamas. Jauanas diplomatas mėgo užsukti į vienuolynų bažnyčias, išsikalbėti su vienuoliais dvasios klausimais.

— Mes negalime išsisukti, nepakvėpavę vienuolynų oru. Mums reikia juo persiim-

ti, nes jis saugo mus nuo pasaulio dvasios. Ar tu nepatyrėi, kad pusvalandis, praleistas su vienuoliais, duoda galimybės lankytis Romos salionuose be pavojaus? Iš vienuolyno išsinešame tam tikro kvapo ir šviesos viską teisingai vertinti.

Atsisveikinimas

Daug kartų po gražaus saulėto ryto ateina audringas, žaibuojantis ir griaudžiantis popietis. Ir Juozo laimingą moterystės gyvenimo rytą aptemdė Didžiojo Karo rūstūs, pritvinkę debesys. Jis buvo atsargos karininkas. Karui kilus, jam teko įvairios pareigos armijoje. Po trijų savaitių atostogų namie reikia išvykti į frontą. Juozo atsisveikinimas su žmona žėri didelės tobulybės pasiekusia vyro meile moteriai ir savo Kūrėjui. Čia nebežinai, kuo labiau stebėtis ir gērėtis: ar vyro švelnumu, ar moters stiprumu ir kilnumu. Štai, kaip ji aprašo paskutines valandas su vyru šioje žemėje:

“Mes buvom viską mielai priėmę (iš Dievo), tik ne tai, ne tai... Šitas bandymas mudu visai pribloškė prie žemės. Stipriai, stipriai susikabinę, verkėme vienu, pasikukčiojančiu, bevilčiu verksmu. Verkėme, kaip maži vaikai. Jis pirmas atsikvošėjo ir, padėjęs rankas ant mano pečių, kaip buvo įpratęs, tarė:

— Turime būti labai dosnūs Dievui ir sutikti su tuo, ko Jis reikalauja.

Mano akyse buvo matyti dar daug skausmo. Jis pabūgo, kad mano valia gali nesutikti su Jojo. Išgąščio šešėlis nuslinko jo veidu. Jis klausė:

— Ar tu sutinki? Ak, sakyk, kad sutinki! (su Dievo valia. J.K.).

Šį kartą jis neatspėjo mano minčių. Aš nebegalėjau norėti ko nors kito, ko jis nenorėtų. Atsiminiau tada Yvonne's žodžius ir atsakiau:

Taip, taip, aš sutinku, aš noriu viso to, kas kelia tavo sielos grožį.

Didelis džiaugsmas apėmė Juozą, pajutęs, kad ir tą akimirsnį buvome vienminčiai. Žiūrėjome į vienas kitą be galo la-

mingi. Buvo neapsakomai džiugu pajusti, kad mudviejų meilė tebebuvo “šventosios jėgos pradą”, apie kurį jis svajodavo; kad ir tą paskutinę baisią auką, kurios Viešpats dabar iš mudviejų reikalavo, mudu, viens kitą paremdami, įstengėme duoti visa siela, visa širdimi”.

Graži auka

“Juozas visuomet stengėsi būti labai ištikimas Dievo malonei ir todėl, anot jo paties, “gražiai jam tarnauti”. Todėl ir dabar jis man kuždėjo:

— Mudu su viskuo sutinkame, mylimoji, su viskuo. Ar ne tiesa? Mudu norime viso to, ko nori Dievas. To norime be jokių rezervų, visomis mudviejų sielos jėgomis”.

“Ir tada, viens kitą apkabinę, jokiais žodžiais nenusakomoje komunijoje-vienybėje, mudu atidavėme Viešpačiui jo gyvenimo auką. Ir dabar dar nežinau, kaip tai įstengėme padaryti. Tur būt, tik meilės jėga... Ir kai aš kito vasario 18 dieną sužinojau, kad jo jau nėra šioje žemėje, kad jau viskas baigta, aš jaučiau, kad nieko nebebuvo galima pridėti prie tos aukos, kurią aš padariau gruodžio 23 dieną jo glėbyje.”

Paskutinė bendra komunija

“Po to pasiaukojimo jis paprašė manęs nueiti pas vyskupą ir paklausti, koks kunigas galėtų suteikti mudviem kitos dienos rytą, antrą valandą, šv. komuniją. Man pastebėjus, kad toks žygis galėtų būti vyskupui įkyrus, Juozas sako:

“Neatsisakyk man. Jei reiks, mielai mirsiu. Bet aš nenoriu iškelti, nepriėmęs drauge su tavimi komunijos.” Kadangi pulko išvykimas buvo atidėtas į kitos dienos popietį, tai galėjo komuniją priimti per Mišias ir dar pusę dienos su žmona pasikalbėti. Apie ką juodu kalbėjosi?

“Jis man kalbėjo, kaip jis norėtų grįžti gyvas ir niekada nuo manęs nebeatsiskirti. Kaip jis viską mielai priima iš Dievo rankų.

— Aš jaučiu, kad reikia mielai sutikti su viskuo, ko tik Dievas pareikalautų.

Mudu nepamirškime sau kartkartėmis pakartoti, kad niekas negali išardyti mu-

dviejų vienybės, kad Dievas gali ją padinti kiekvienu kentėjimu, kylančiu iš mudviejų atsiskyrimo, kad aš tavyje palieku visą savo sielą ir kad aš išsinešu su savim tavąją.

Kai kentėti bus per skaudu, atsiremki mane, kurs tave myli... Per angelus sargus pulk į mano rankas! O aš priglaučiu savo galvą prie tavo širdies, kai man teks per daug kentėti. Ai, aš tai darysiu dažnai! Jausdamas tavo švelnumą ir tavo meilę, aš pasijusiu stiprus pakelti visus vargus ir tapsiu dar vertesnis tavo meilės. Tu būsi man didžiausia jėga! Prižadėk man, kad tu už mane daug melsies, kad aš būčiau Dievui dosnus, kad aš visada atlikčiau savo pareigas, kad visada būčiau toks, kokį mane nori Dievas tenai turėti; kad aš padaryčiau daug gero ir kad aš niekada netaupyčiau savęs, o kad būčiau geras karininkas. Mano vadovaujami vyrai yra jau ragavę ugnies. Tai reiškia, kad jie tuo atžvilgiu yra už mane gudresni. Aš tik bijausi bijotis mūšyje.

Maldos ir aukos vienybė

— Tu už mane melsies. Juk mudviem reikia bendradarbiauti, nes bendras darbas yra vaisingas. Aš norėčiau padaryti daug gero man pavestų vyrų sieloms. Tam tikslui mudu aukosime savo kentėjimus viena ir ta pačia širdimi. Ar sutinki pavesti Dievui kiekvieną kartą viską, kas tau teks kentėti, mano veikimui apvaisinti? Ir aš tą pat darysiu. Ta neaprubežiuojama, nenutraukiama ir visus tolius įveikianti vienybė — kokia ji gera! Kiekviena auka mudu dar labiau suartins, sujungs stipriau ir padarys labiau “viena” amžinai. Ta mintis teikia man nepaprasto pakilimo, paguodos. Ak, kaip gera, kaip gera būti visiškai tavo, tave mylėti visa širdimi, visomis jėgomis ir suprasti, kad niekada, niekada tos meilės nebus per daug!

Po bendros rytmečio maldos, 7 valandą Mišios ir komunija. Komuniją paaugokojome už jo motiną, už visas tas intencijas, kurių nori Viešpats ir kad mudu vis labiau ir labiau Jam priklausytume.

Paskutinis "su Diev!"

Atėjo valanda skirtis. "Aš jam uždėjau ir susegiau diržą. Kaip jau tiek daug kartų, taip ir dabar, tik daug, daug karščiau, jis pažymėjo mano kaktą kryžiaus ženklą ir ją pabučiavo. Tą akimirką šito kryžiaus ženklo ir pabučiavimo reikšmė nušvito mudviem nepaprastu ryškumu. Jis paprašė mane ir jį tuo pačiu ženklu paženklinti. Mano ranka drebėjo. Jis, norėdamas labiau susikaupti, užmerkė akis. Man atrodo, kad mudu dar niekada nebuvome viens kito taip labai mylėję, kaip dabar. Stovėjome viduryje kambario ir negalėjome atsikratyti vilties vieną kartą atsirasti sugrįžimo laimės svaigulyje. Jis prispaudė mane prie savo krūtinės. Jis

verkė. Jis man kalbėjo apie tą didžiąją meilę, kuria jis norįs mane visą apglėbti. Jis man sakė esąs labai, labai dėkingas... Ir veltui aš bandžiau ranka užčiaupti jo lūpas, kad jos neištartų to žodžio, veltui aš jam aiškinausi esanti be galo laiminga, jam tarnaudama..."

— Pagaliau, jei aš nebesugrįžčiau, tu galėsi prisiminti, kad aš tave labai, labai mylėjau. Mylėjau, kiek tik galėjau... O aš manau, kad aš galėjau labai, labai daug.

Nebegrįžo karininkas Juozas Ollė Laprunė. Jaunai žmonai liko keli dienoraščio lapai ir be galo šviesūs, sudievinatos meilės dienų prisiminimai su viltimi rasti jį amžinosios Meilės glėbyje.

J. Kidykas, S.J.

LAIŠKAS VIENUOLIO MOTINAI

(Skiriu jauniausių lietuvių jėzuitų motinoms)

Giliai įsmigo man į širdį mano motinos rauda ir ašaros, kai, vykdamas į vienuolyną, su ja atsisveikinau. Nuoširdžiai atjaučiu todėl ir Tavo, jauniausių mano brolių Kristuje, Motina, skausmą, kurį pergyvenai, leisdama sūnų į vienuolyną. Tačiau ne guosti ir raminti Tave noriu šiuo laišku — to Tau jau nebereikia, nes Tu pati, giliai tikinti Motina, aukos dvasioje besimelsdama, supratai Viešpaties valią, supratai, kad Dievas tos aukos iš Tavęs norėjo, ir dabar esi patenkinta, net džiaugies...

Pagarba ir dėkingumas verčia mane tik pasakyti bei priminti tai, kas Tavo džiaugsmą ir laimę galėtų dar padidinti.

Didis Tavo troškimas sūnui laimės prasidėjo, kai sužinojai, kad Visagalis suteikė Tau didžią dovaną — naują žemės ir dangaus pilietį — kūdikį. Jau tada visus Tavo norus ir troškimus stelbė tas pats noras, kad tik jis būtų laimingas! Vėliau kiekvienas jo nusišypsojimas ir krykštavimas džiugino Tave ypač dėl to, kad tai buvo mažutis Tavo jam trokštamos laimės ženklas. Visą Tu padarei ir atlikai, nepaisydama jo

kio vargo, rūpinais, auginai jį, saugojai nuo blogo, mokei ir vedei prie gero, prie laimės.

Gilus Tavo tikėjimas aiškiai sako, kad kiekvieno žmogaus tikroji laimė glūdi tik Dievuje, tik Jis — Dievas gali žmogų padaryti tikrai laimingą. Tik Apvaizdos Troškimus įspėdamas ir juos vykdydamas, žmogus randa sau tikrąją laimę. Todėl daug Tu meldeis už savo sūnų, kad Visagalis padarytų jį laimingą.

Žinome taip pat, kad Dievas ne visiems žmonėms dalina vienodas malones, ne iš visų Jis nori vienodo dėkingumo. Drąsiai betgi galime tvirtinti, kad Tavo sūnus, tiesa, ne be Tavo pasiaukojimo ir už jį maldaujančių ašarų, gavo vieną iš didžiausių žmonių žemėje tiekiamų malonių — pakvietimą aukotis, dirbti ir kovoti didesnei Dievo garbei ir sielų naudai. Kai po rimto apsisvarstymo jis ryžosi eiti ten, kur Viešpats šaukia, drebančia ranka palaiminai jį ir bučiuodama aukojai Dievui brangiausią dovaną — savo mylimą sūnų.

Nebeminėsiu vienuolyne jo atrastos ramybės, džiaugsmo, laimės, nes tai jis pats

gražiai aprašė savo pirmame ir kituose laiškuose iš naujokyno (Tu saugoji tuos laiškus, kaip brangią relikviją). Atrodo, Mamyt, kad ir Tavajai laimei pakaktų tik žinoti, kad sūnus yra tikrai laimingas. Bet Tavo laimę ir džiaugsmą dar kai kas keleriopai padidina.

Man atrodo, kad Tavo auka, kurią padarei, leisdama sūnų į vienuolyną, turi panašumo į šv. Mišių auką. Šv. Mišiose Dievui mes aukojame duoną, vyną ir kitas aukas; Dievas mūsų aukas priima, pašvenčia, pakeičia jas savo Sūnaus Kūnu ir Krauju, po to *grąžina* jas mums šventoje Komunijoje. Panašiai ir Tavo sūnų Dievas pakvietė, priėmė; Jis pakeis bei pašvęs jį, padarydamas savuoju draugu ir atstovu, savo darbininku ir kariu, po to *grąžins* vėl jį Tau su visais jo darbo vaisiais, nuopelnais ir malonėmis. Tiesa, toji "komunija", tas bendravimas, atgavimas ir gavimas tobuliausiu būdu bus išpildytas tik danguje, kai mes vėl su savo artimaisiais susitiksime, vienas kitą pažinsime ir kartu gyvensime amžiname Viešpaties džiaugsmo. Bet ir čia žemėje Dievas nesileidžia pralenkiamas dosnumu. Kai apaštalai kartą paklausė, ką jie gaus už visa tai, ką paliko, Kristus atsakė: "Kiekvienas, kurs palieka namus, ar brolius, ar seseris, ar tėvą, ar motiną, ar moterį, ar vaikus, ar dirvas dėl mano vardo, gaus šimteriopai ir paveldės amžinąjį gyvenimą" (Mt. 19, 29). Tas pats Kristaus pažadas galioja ir mūsų laikų apaštalams. Bet argi sūnaus — apaštalo nuopelnai, garbė ir visa kita nėra kartu ir jo motinos teisėta nuosavybė?

Vienuolio — kunigo Motina, kai Tavo sūnus krikštu, malda, auka, nuodėmių atleidimu ar savo žodžiu bei veikimu amžinybei laimi naują pilietį, tas žmogus yra ypatingu būdu jo dvasios "laimikis", jo sūnus, kurį jis, Kristaus jam suteikta galia, tarsį pagimdo amžinam gyvenimui. Betgi ar tas žmogus netampa kartu ir Tavo sūnumi. Argi už savo amžinąją laimę jis neturės būti dėkingas ir Tau, kuriai Dievas suteikė malonę būti apaštalo motina?!

Tavo sūnus dabar yra mūsų tikras brolis

Kristuje, o *Tu ir mūsų Motina!* Štai viena iš Jūsų neseniai man rašė: "Jūs ir visi Jėzaus Draugijos nariai man dabar atrodote kažkas mano sūnaus..." Ir mes puikiai jaučiame Tavo, Mamyt, motiniškos meilės dvelkimą, nes per Kristų ir su Kristumi esame tikri broliai ir todėl tikri Tavo sūnūs. Ar žinai, kiek tokių sūnų Tu dabar turi? . . . Jėzaus Draugija šiuo metu jau skaičiuoja per 30,000 narių!

Dar vienas dalykėlis. Berods, visi vienuolynai dalinasi savo dvasiniais turtais, nuopelnais bei malonėmis su tais žmonėmis, kurie savo medžiagine auka jiems daro gera. Tai visai teisinga, nes dažnai be tos materialinės geraširdžių žmonių pagalbos vienuolynai neįstengtų daug ko nudurbti. Dėl to tikimės, kad tą "kooperaciją" — bendradarbiavimą laimina ir Dievas. Jeigu tad materialinė auka geradariui duoda teisę dalyvauti vienuolijos nuopelnuose, argi gali būti tas dalyvavimas sulaikytas tiems geradariams, kurie paaukvoja vienuolynui savo širdies bei kraujo auką — savo sūnų ar dukrą?!

O kad šias mintis nuoširdžiai apsvaistytų tos motinos, kurios iš savo vaikų laukia vien tik materialinių turtų ir dėl jų kartais net priešinasi vaikų dvasiniam pašaukimui! Kokią baisią atsakomybę prieš Dievą jos užsitraukia tokiu savo elgesiu! Tu, Mamyt, esi ne iš jų.

Tebūnie visad kupina Tavo širdis džiaugsmo, kurį Dievas jau čia žemėje gausiai teikia Jį mylintiems ir Jam nieko neatsakantiems.

Nuoširdžiai Tave mylintis, visad dėkingas

Tavo sūnus Kristuje

Br. P. Kleinotas, S. J.

Kas nori suprasti ir kitus įtikinti, kad visa tai, kas yra kalbama apie nežmoniškus komunistų žiaurumus Lietuvoje, nėra propaganda, bet gryniausią tiesą, teisingia angliškai parašytą knygą "GENOCIDE". Kaina 2 dol. Rašykite šiuo adresu: M. Jazbutis, 7257 S. Talman Ave., Chicago 29, Ill.

Išpažintis pačiam Dievui

Gerbiamas Redaktoriau,

Būdamas tikintis katalikas, norėčiau išsklaidyti kai kuriuos savo abejojimus. Taigi, prašyčiau bent trumpai atsakyti į čia mano paliestus klausimus.

Sakoma, kad nepraktikuojantieji katalikai negalės patekti į Dangu. Bet ir jie juk tiki į Dievą ir į Kristų. Jei netikėtų, taptų laisvamaniai arba pereitų į kitą tikybą.

Man atrodo, kad svarbiausia nepraktikavimo priežastis yra pasenęs išpažinčių klausymo būdas, kurį reikėtų pakeisti. Juk dabartinis išpažinčių klausymo būdas yra įvestas inkvizicijos laikais. Pirmaisiais krikščionybės amžiais išpažinties visai nebuvo. Kristus jos niekad neįsteigė. Tie žodžiai, kuriuos kunigai paprastai vartoja išpažinties įsteigimo įrodymui, t.y. "ką surišite žemėje, bus surišta ir Danguje ir ką išrišite žemėje, bus išrišta ir Danguje", ne nuodėmių atleidimui buvo taikomi. Kristus, juos sakydamas, gal turėjo mintyje tikėjimą ir krikštą, t.y. priėmimą į krikščionių bendruomenę.

Už savo nuodėmes žmogus yra atsakingas tik prieš Dievą, todėl tik iš jo gali gauti atleidimą, o ne iš kunigo. Žmogus niekuomet negali atverti visos savo sąžinės kitam žmogui, tai gali padaryti tik Dievui.

Man atrodo, kad šių Šv. Metų proga Popiežius turėtų pakeisti dabar praktikuojamą išpažinčių klausymo būdą. Žmogus, atsiklaupęs prieš altorių, galėtų pačiam Dievui pasakyti savo nuodėmes ir prašyti Jo atleidimo.

P. Samanis

Praktikuojantieji ir nepraktikuojantieji

Gerbiamasis,

Jeigu esi tikintis katalikas, tai turėtum

stengtis geriau pažinti savo tikėjimą, skaičiuojamas geras katalikiškas knygas. Iš laiško atrodo, kad būsi prisiskaitęs arba prisiklausęs protestantiško mokslo.

Tikru kataliku gali vadintis tik tas, kurs praktikuoja. Jei kuris nors sako tikįs į Dievą ir į Kristų, bet nenori pripažinti to, ką moko Bažnyčia, apgaudinėja pats save. Jeigu kas neklauso Bažnyčios, neklauso nė Kristaus, nes Bažnyčia moko tik tai, ką yra mokęs pats Kristus. Bažnyčią įsteigė Kristus ir liepė jos klausyti, sakydamas: "Kas jūsų klauso, manęs klauso, kas jus niekina, mane niekina" (Luko 10, 16). Nepakanka sakyti tik žodžiais, kad tiki, reikia tai parodyti darbais ir visu savo gyvenimu.

Kas įsteigė išpažintį?

Išpažintis yra įsteigta paties Kristaus, todėl niekas šioje žemėje, net nė Popiežius, jos panaikinti arba pakeisti negali. Klaidingas yra protestantų aiškinimas, kad tais žodžiais "ką surišite . . ." Kristus kalbėjo tik apie tikėjimą ir krikštą. Jei paskaitysi tą pačią vietą Šv. Jono evangelijoje, aiškiai pamatysi, kad ten kalbama apie suteiktą apaštalams (ir jų įpėdiniams) galią atleisti nuodėmes: "Kam nuodėmes atleisite, tam jos atleistos, ir kam sulaikysite, jos sulaikytos" (Jono 20, 23).

Kad išpažintis buvo įvesta inkvizicijos laikais, yra tuščias Bažnyčios priešų užmetimas. Bažnyčios Tėvai (Atanazijus, Irenejus, Origenes, Tertulijonas) ir visuotiniai susirinkimai mums liudija, kad išpažintis buvo praktikuojama jau pirmaisiais krikščionybės amžiais. Ji buvo dažnai praktikuojama dar sunkesniu būdu, negu dabar. Savo nuodėmes žmogus išpažindavo viešai. Jam ir atgailą kunigas viešai uždėdavo, ir ta vieša atgaila kartais tęsdavosi daugelį metų.

Suprantama, kad už savo nuodėmes žmogus yra atsakingas prieš Dievą, bet tai dar nereikia, kad jo negali teisti kitas asmuo (kunigas), kuriam ta pareiga yra paties Dievo pavesta. Juk panašiai yra ir valstybėje. Sulaužydamas kokį nors įsakymą, nusikalsti prieš to įsakymo davėją, kuris gali būti, pavyzdžiui, karalius arba prezidentas. Bet už tą nusižengimą tave teisia ne pats karalius ar prezidentas, o jo tam tikslui paskirtas asmuo — teisėjas. Kaip teisėjas teisia ne savo, bet karaliaus arba respublikos vardu, taip ir kunigas duoda išrišimą arba neduoda Dievo vardu.

Kad nuodėmes atleidžia ne tiesiog pats Dievas, bet kunigas Jo vardu, yra taip nustatyta Kristaus, todėl mes turime to laikytis, nesvarbu, ar tai bus malonu ar ne.

Argi jau taip sunku?

Nemanyčiau, kad pasakyti kunigui savo nuodėmes būtų jau toks sunkus dalykas. Juk turi žinoti, kad kunigas niekam apie tai nepasakos, net su tavim kita proga jis negali apie tas nuodėmes kalbėti be tavo sutikimo. Katalikybės istorijoje nėra atsitikimų, kad kunigas būtų sulaužęs išpažinties paslaptį. Bet ne vienas yra paaukojęs savo gyvybę, nenorėdamas išduoti šios paslapties.

Kunigui nepadarysi blogo išpūdzio, sakydamas net ir biauriausias nuodėmes. priešingai, jis tave dar labiau gerbs, kad turi drąsos jas pasakyti ir pasiryžti daugiau jų nebedaryti.

Sakai, kad žmogus negali kitam atidaryti savo sąžinės. Bet tai nėra tiesa. Visai nesunku atverti savo sąžinę tiek, kad kunigas suprastų tavo nusikaltimo didumą. Kaip atvirai viską pasakai gydytojui, o jis iš tavo pasakojimų pažįsta ligą ir prirašo tinkamus vaistus, taip gali būti atviras ir su kunigu, kai kalbi apie savo dvasines ligas.

Jei gerai suprasi, kas yra išpažintis, ir mokėsi ja tinkamai naudotis, tai ji tavęs

nevalgins ir nekankins, bet atneš daug ramybės ir paguodos. Jeigu žmogui yra lengviau, kai jis išsikalba apie savo vargus su kitu, kuris jam nieko negali padėti, ar neturėtų būti dar lengviau, jei žinai, kad išsikalbėjęs apie savo dvasinius vargus ir nelaimes su Kristaus atstovu, gausi išrišimą, kurs tave padaro, lyg iš naujo atgimusį ir vėl užmezga tarp tavęs ir Kristaus draugiškumo bei giminystės ryšius.

Išpažintis yra viena iš didžiausių Kristaus mums suteiktų malonių. Nuo mokėjimo ja naudotis gali priklausyti amžinas mūsų likimas. Todėl jeigu kam nors iš skaitytojų kiltų kokių abejojimų ar neaiškumų, prašome parašyti Redakcijai, o mes stengsimės visuomet atsakyti ir paaiškinti.

TIKĖJIMAS IR GERI DARBAI

Gerbiamas Kunige,

Prašyčiau paaiškinti, kas yra svarbiau: ar pats Dievas (t.y. Jo buvimas), ar tikėjimas į Jį. Liuteris sakė, kad tikėjimas yra viskas. Ar jį už tai smerkia Bažnyčia?

Br. D.

Prašyčiau ir man paaiškinti, kas yra svarbiau: ar kad yra Amerika, ar tai, kad Tu joje gyveni. Tavo klausimas yra lygiai toks pat. Tai yra du skirtingi dalykai, kurių negalima palyginti. Jei nebūtų Dievo, negalėtum nė į Jį tikėti. O jeigu į Jį ir netikėsi, Jis vis tiek bus.

Liuteris sakė, kad tikėjimas yra viskas, geri darbai išganymui nėra reikalingi. Katalikų Bažnyčia jį už tai smerkia, sakydama Šv. Jobūbo žodžiais, kad tikėjimas be gerų darbų yra miręs. Pats Kristus sakė: "Ne kiekvienas, kurs man sako: Viešpatie, Viešpatie! įeis į dangaus karalystę, bet kas pildo mano Tėvo valią" (Mato 7, 21). O Jo Tėvo valia yra ta, kad mes mylėtume vienas kitą ir visiems darytume gera. Prašyčiau pasiskaityti visą Šv. Jokūbo laišką, kuriame aiškiai kalbama apie gerų darbų reikalingumą, norint pasiekti amžiną gyvenimą.